



ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ

ವಲಯ ಕಛೇರಿ, ಆಗ್ನೇಯ-ಏಷ್ಯಾ

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

ರೇಬೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು



SEA-CD-278

ರೇಬೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು



ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ

ವಲಯ ಕಛೇರಿ, ಆಗ್ನೇಯ-ಏಷ್ಯಾ

ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ 2013
ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ
©

ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾಶನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸಲು ಅಥವಾ ನಕಲು ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು, ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯೇತರ ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಬುಕ್ ಷಾಪ್, ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿ, ಆಗ್ನೇಯ-ಏಷ್ಯಾ, ಇಂದ್ರ ಪ್ರಸ್ಥ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮಾರ್ಗ, ದೆಹಲಿ - 110002 (ಫ್ಯಾಕ್ಸ್: +91 11 23370197; ಇ ಮೇಲ್ : sebookshop@who.int)

ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಅಂಕಿತಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯು ಯಾವುದೇ ದೇಶದ, ಪ್ರಾಂತ್ಯದ, ನಗರದ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶದ, ಪರಿಧಿಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಗಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಥವಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸೂಚನೆಗಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಕ್ಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಚುಕ್ಕೆಗಳು, ಗೆರೆಗಳು ಅಂದಾಜು ಗಡಿ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಸಹಮತ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಉತ್ಪಾದಕರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಬೇರೆ ಕಂಪನಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಿರುತ್ತವೆಂದು ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನಾಗಲಿ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ನಿಗದಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ದೊಡ್ಡ (ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್) ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ನಿಖರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದು ಅದಾಗ್ಯೂ ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಯಾವುದೇ ವಾರಂಟಿ , ವಾಯಿದೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಓದುಗರದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೊಣೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರೀಯ ಅಥವಾ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ

ಫೋಟೋ ಕ್ರೆಡಿಟ್: ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಚ್.ಒ. ಸಮುದಾಯ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಮಂಡ್ಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ
ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ : ಡಾ|| ಪಿ. ಸುಭಾಷ್‌ಬಾಬು, ಡಾ|| ಹರೀಶ್ ಬಿ.ಆರ್., ಡಾ|| ಮಹೇಂದ್ರ ಬಿ.ಜೆ.

ಸಮುದಾಯ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಮಂಡ್ಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

ವಿಭಾಗ 1 – ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ	3
ಪ್ರ 1. ರೇಬೀಸ್ ಎಂದರೇನು?	3
ಪ್ರ 2. ರೇಬೀಸ್ ಹೇಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ?	3
ಪ್ರ 3. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ಗಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು?	5
ಪ್ರ 4. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬಾರದು?	5
ಪ್ರ 5. ಮಾನವರಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಹೇಗೆ / ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ?	5
ಪ್ರ 6. ರೇಬೀಸ್ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?	5
ಪ್ರ 7. ನಾಯಿ ಹಾಗೂ ಬೆಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಉಂಟಾಗಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ತಗಲುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಯು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬದುಕಬಲ್ಲದು?	6
ಪ್ರ 8. ನಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವು?	6
ಪ್ರ 9. ಮಾನವರಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಯಾವುವು?	6
ಪ್ರ 10. ರೇಬೀಸ್ ರೋಗಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆಯೇ?	6
ಪ್ರ 11. ರೇಬೀಸ್ ಮಾರಣಾಂತಿಕವೇ?	7
ಪ್ರ 12. ಕಚ್ಚಿದ ನಾಯಿ ಅಥವಾ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಹತ್ತು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಗಮನಿಸುವುದು ಸಮರ್ಥನೀಯವೇ?	7
ಪ್ರ 13. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ನಂತರ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು?	8
ಪ್ರ 14. ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿದ ನಾಯಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ, ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ?	8
ಪ್ರ 15. ಇಲಿ ಕಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಪಿ ಇ ಪಿ) ಅವಶ್ಯಕವೇ?	8
ಪ್ರ 16. ಬಾವಲಿ ಕಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?	8
ಪ್ರ 17. ರೇಬೀಸ್ ಸೋಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಪಿ ಇ ಪಿ) ಅವಶ್ಯಕವೇ?	9
ಪ್ರ 18. ರೇಬೀಸ್ ಸೋಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮಾಂಸದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ಬರಬಹುದೇ?	9
ಪ್ರ 19. ಮಾನವರಿಗೆ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ನೀಡಲ್ಪಡುವ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೇ?	9
ಪ್ರ 20. ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆಯೇ?	9
ಪ್ರ 21. ರೇಬೀಸ್ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು?	9
ಪ್ರ 22. ಸಾಕು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕಾದ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಹಾಕಿಸಬೇಕು? ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ/ಕ್ರಮ ಏನು?	10

ಪ್ರ 1. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶುಶ್ರೂಷೆ (ಚಿಕಿತ್ಸೆ) ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? / ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮವೇನು?	11
ಪ್ರ 2. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದಿಂದಾದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬಾರದು?	11
ಪ್ರ 3. ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಏನು?	12
ಪ್ರ 4. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮುನ್ನ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯ ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಹೇಗೆ ಶೇಖರಿಸಿಡಬೇಕು?	13
ಪ್ರ 5. ಗರ್ಭಿಣಿ ಅಥವಾ ಹಾಲುಣಿಸುವ ತಾಯಿಗೆ, ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಧಸ್ಸು ನೀಡಬಹುದೇ?	13
ಪ್ರ 6. ರೇಬೀಸ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ/ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ?	13
ಪ್ರ 7. ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅನುಕೂಲಗಳು ಯಾವುವು?	13
ಪ್ರ 8. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳು ಯಾವುವು?	14
ಪ್ರ 9. ರೇಬೀಸ್ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಇರುವ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಲಸಿಕೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಏನು?	14
ಪ್ರ 10. ಯಾವುದೇ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯ ಇಂಟ್ರಾಡರ್ಮಲ್ ಪಿಇಪಿ ರೆಜಿಮೆನ್ ಇವೆಯೇ?	16
ಪ್ರ 11. ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ?	16
ಪ್ರ 12. ಇಂಟ್ರಾಡರ್ಮಲ್ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಗೆ ನಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಸಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸ ಬೇಕೆ?	16
ಪ್ರ 13. ಲಸಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣದಿರುವಾಗ ಅದು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ? ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ?	17
ಪ್ರ 14. ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು ಎಂದರೇನು? ಅದು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ?	17
ಪ್ರ 15. ಈಆರ್ ಐಜಿ ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಚರ್ಮದ ಸಂವೇದನೆಯ (ಸೆನ್ಸಿಟಿವಿಟಿ) ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ?	18
ಪ್ರ 16. ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಮೇಧಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುವು?	18
ಪ್ರ 17. ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಕರಣಗಳ (ಎಂಟಿ ಬಾಡಿ) ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ?	20
ಪ್ರ 18. ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇವೆಯೇ?	20
ಪ್ರ 19. ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಔಷಧಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆಯೇ?	20
ಪ್ರ 20. ಚಿಕಿತ್ಸಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಂದು ರೀತಿಯ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದು ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಚುಚ್ಚುಮದ್ದುಗಳಿಗೆ/ ಡೋಸ್ ಗಳಿಗೆ ಅದೇ/ ಆ ರೀತಿಯ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಂಪನಿಯ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ ಅಥವಾ ಲಸಿಕಾ ಮಾರ್ಗದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು (ಅಂತಃಸ್ನಾಯು ಅಥವಾ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ)?	21
ಪ್ರ 21. ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ವಿಫಲವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ?	21
ಪ್ರ 22. ಈ ಮೊದಲು ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡಿತಕ್ಕೊಳಗಾದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ನೀಡಬೇಕಾದ ಲಸಿಕಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಏನು?	22

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು

ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸುಲಭವಾಗಲು, ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಪದಗಳ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಅನುವಾದ ಕೆಲವು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಒಡ್ಡುವಿಕೆ	- Exposure
ಅಂತಃಸ್ನಾಯು	- Intramuscular
ವರ್ಗ / ಪ್ರವರ್ಗ	- Category
ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ	- Schedule
ಪಿಇಪಿ	- Post Exposure Prophylaxis
ಸಂವೇದನೆ	- Sensitivity
ಜಲಭೀತಿ	- Hydrophobia
ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಿತ	- Evidence based
ಚರ್ಮಕ್ಕೆ	- Intra Dermal
ಮೇಧಸ್ಸು	- Immunoglobulin
ಪ್ರತಿ ಜನಕ	- Antigen
ಪ್ರತಿ ಕಣ	- Antibody

ರೇಬೀಸ್ ರೋಗವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಅತೀ ಪುರಾತನವಾದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ನಂತರ, ರೋಗಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಬಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೂರಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಭಯ, ಹಾಗೂ ಈ ಮುಂಚೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯ ನೋವಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರತ್ಯೋತ್ತರಗಳು, ರೇಬೀಸ್ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅಂಗೀಕೃತ ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಿತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯಾದರೂ, ಈ ಎಫ್ ಏ ಕ್ಯು ಗಳು ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಓದುಗರು ತಮ್ಮ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ರೋಗ/ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ತಜ್ಞರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರತ್ಯೋತ್ತರ ಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ವಿಭಾಗವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ವಿಭಾಗವು, ರೇಬೀಸ್ ರೋಗವಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದಾದ ಗಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಭಾಗ ಒಂದು : ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ

ಪ್ರ.1.ರೇಬೀಸ್ ಎಂದರೇನು?

ರೇಬೀಸ್ ಒಂದು ವೈರಾಣುವಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರೋಗ. ಹಾಗೂ ಇದು ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ರೇಬೀಸ್ ರೋಗವು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು - ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಪೀಡಿತ ವಾಗುವ ರೇಬೀಸ್ ಅಥವಾ ಉದ್ದಿಕ್ತ ಬಗೆಯ ರೇಬೀಸ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿಕ್ತ ರೇಬೀಸ್, ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಪ್ರ.2.ರೇಬೀಸ್ ಹೇಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ?

ರೇಬೀಸ್ ವೈರಾಣುವು ಸಸ್ತನಿಗಳ ನರಮಂಡಲವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಮೂಲತಃ ರೇಬೀಸ್ ಇರುವ ಪ್ರಾಣಿಯ ಜೊಲ್ಲಿನ ಮೂಲಕ ಅದು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಅಥವಾ ಪರಚಿದಾಗ ದೇಹವನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಗಾಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತರಚು ಗಾಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸೀಳು ಚರ್ಮವನ್ನು ಅಥವಾ ಬಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮೂಗಿನ ಚರ್ಮದ ಅಂಚನ್ನು ನೆಕ್ಕಿದಾಗ ಕೂಡ ರೇಬೀಸ್ ಬರಬಹುದು.



ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಶೇ. 96 ರಷ್ಟು ಮಾನವ ರೇಬೀಸ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳೇ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ವರದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನವ ರೇಬೀಸ್ ಬೆಕ್ಕು, ಮುಂಗುಸಿ, ನರಿ, ಗುಳ್ಳೆನರಿ, ತೋಳ ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಬರಬಹುದು. ಮಂಗಗಳ ಕಡಿತ ಅಥವಾ ಇಲಿಗಳ ಕಡಿತದಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ವಿರಳ/ ಅಪರೂಪ. ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಕುದುರೆ ಹಾಗೂ ಕತ್ತೆಗಳು ವ್ಯಗ್ರಗೊಂಡು ಅತೀ ರಭಸದಿಂದ ಕಚ್ಚಬಹುದು. ಹಸು ಹಾಗೂ ಎಮ್ಮೆಗಳು ರೇಬೀಸ್ ಬಂದಾಗ ಕಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಮುಂಜಾಗರೂಕತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿರುವವರು ರೇಬೀಸ್ ರೋಗವನ್ನು ಕಾಲು-ಬಾಯಿ ರೋಗ, ರಕ್ತಸ್ರಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೆಪ್ಷೀಮಿಯ ರೋಗವೆಂದು ಅಥವಾ ಉಸಿರುಗಟ್ಟುವಿಕೆಯೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕೈಯಿಂದ ಔಷಧ ನೀಡುವಾಗ ರೇಬೀಸ್ ವೈರಾಣುವಿನ ಸೋಂಕಿಗೊಳಗಾಗಬಹುದು. ರೇಬೀಸ್

ಪೀಡಿತ ಜಾನುವಾರಗಳ ಹಾಲಿನ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ಖಾಯಿಲೆ ಬಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಂಬಲರ್ಹವಾದ ವರದಿಗಳಿಲ್ಲ. ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ವಧಿಸುವ ವೃತ್ತಿ ಪರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಅಥವಾ ಮಿದುಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸೋಂಕಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ರೇಬೀಸ್ ಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅಪಾಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೇಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾಂಸದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ಹರಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವರದಿಗಳಿಲ್ಲ.

ಕಾರ್ನಿಯ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಅಂಗಾಂಗ ಕಸಿಯ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಪರೂಪ, ಆದರೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ರೇಬೀಸ್ ಹರಡುವಿಕೆ ಕಾರ್ನಿಯ ದಾನ ಪಡೆದವರಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಘನ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಹಾಗೂ ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಟಿಶ್ಯೂ (ಅಂಗಾಂಶ) ಪಡೆದವರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರೇಬೀಸ್ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗದಂತಹ ನರರೋಗದಿಂದ ಮೃತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕಾರ್ನಿಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಅಂಗಾಂಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರದು.

ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ರೋಗಿಗಳು ಇತರರನ್ನು ಕಚ್ಚುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅತೀ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ, ಆರೈಕೆ ಮಾಡುವವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿದ್ದು, ರೋಗಿಗಳ ಜೊಲ್ಲಿನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರ.3. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ಗಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದಲ್ಲಿ:

ಅ. ಗಾಯಗಳನ್ನು ಅತೀ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಬೂನು ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ 10 ರಿಂದ 15 ನಿಮಿಷ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಸೋಪು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದರೆ ಸಾಕು. ಇದು ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧದ ಅತೀ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

ಬ. ಗಾಯಗಳನ್ನು 70% ಆಲ್ಕೊಹಾಲ್/ ಎಥಾನಾಲ್ ಅಥವಾ ಪಾವಿಡಾನ್-ಅಯೋಡಿಸ್ ನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು.

ಕ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಂದಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.

ಪ್ರ.4. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬಾರದು?

ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು:

ಅ. ಮಣಿಸಿನಕಾಯಿ ಪುಡಿ, ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳ ರಸ, ಆಮ್ಲ ಅಥವಾ ಕ್ಷಾರ/ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ಲ ದಂತಹ ಉರಿಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬಾರದು.

ಬ. ಗಾಯಗಳನ್ನು ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಾರದು

ಪ್ರ.5. ಮಾನವರಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ?

ಮಾನವ ದೇಹವನ್ನು ಸೇರಿದ ರೇಬೀಸ್ ವೈರಾಣುವು, ಚರ್ಮದ ಕೆಳಪದರದ ಮುಖಾಂತರ, ಅಥವಾ ಮಾಂಸಖಂಡದ ಮುಖಾಂತರ, ನರಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ (ಸ್ಪೈನಲ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಮಿದುಳಿನ ಹೊರಭಾಗದ ನರಗಳು). ನರಗಳೊಳಗಿಂದಲೇ ಮಿದುಳಿನ ಕಡೆಗೆ ಅಂದಾಜು ದಿನಕ್ಕೆ 12 ರಿಂದ 24 ಮಿಮಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ವೈರಾಣುವು ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಸೋಂಕಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವೈರಾಣುವು ಮಿದುಳನ್ನು ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣತೊಡಗುತ್ತದೆ. ರೋಗದ ಇನ್‌ಕ್ಯುಬೇಷನ್ ಸಮಯವು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಹಲವು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಇರಬಹುದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೂಡ ಇರಬಹುದು.

ಪ್ರ.6. ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಪರ್ಕ/ ಕಡಿತದಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

ರೇಬೀಸ್ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದಿಗಿನ ಸಂಪರ್ಕ / ಗಾಯದ ವರ್ಗ

ಪ್ರಾಣಿಯ ಕಚ್ಚುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರತೆ

ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕ ರೇಬೀಸ್ ವೈರಾಣುವಿನ ಪ್ರಮಾಣ

ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯು ಕಚ್ಚಿದೆ

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ

ಕಚ್ಚಿದ ಜಾಗ - ತಲೆ ಹಾಗೂ ಕತ್ತಿನ ಭಾಗ, ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ನರಸಾಂದ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಭಾಗವಾದ ಕೈಬೆರಳುಗಳ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಆದ ಗಾಯಗಳು ಬೇಗ ವೈರಾಣುವಿನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ (ವೈರಾಣುವು ನರಗಳಿಗೆ/ ನರಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಕಾರಣ)

ಪ್ರ.7.ನಾಯಿ ಹಾಗೂ ಬೆಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಉಲ್ಬಣಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ತಗಲುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಯು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬದುಕಬಲ್ಲದು?

ಇನ್ಯುಬೇಷನ್ ಸಮಯವು ಕೆಲ ದಿನಗಳಿಂದ ಹಲವು ತಿಂಗಳುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ರೋಗದ ಅವಧಿಯು, ಸಾವಿನ ವರೆಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಏಳು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪ್ರ.8.ನಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವು?

ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ನಾಯಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ
ಪ್ರಚೋದನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಚ್ಚುವುದು
ಅಸಹಜ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಕಡ್ಡಿಗಳು, ಮೊಳೆ, ಮಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು
ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಓಡುವುದು
ಬೊಗಳುವಿಕೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉದಾ: ಗೊಗ್ಗರು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಗಳುವುದು, ಗುರುಗುಡುವುದು ಅಥವಾ ಧ್ವನಿ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗುವುದು.
ವಿಪರೀತ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸುವುದು, ಬಾಯಂಚಿನಲ್ಲಿ ನೊರೆ ಬರುವುದು, ಆದರೆ ಜಲ ಭೀತಿ (ಹೈಡ್ರೊ ಫೋಬಿಯ) ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರ.9.ಮಾನವರಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಯಾವುವು?

ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ

- ಗಾಯವಾಗಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು ಅಥವಾ ತುರಿಕೆ (80% ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ)
- 2ರಿಂದ 4 ದಿನಗಳ ತನಕ ಇರುವ ಜ್ವರ, ದೇಹಾಲಸ್ಯ ಮತ್ತು ತಲೆನೋವು
- ಜಲಭೀತಿ, ನೀರೆಂದರೆ ಭಯ
- ಶಬ್ದ, ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಬೆಳಕು ಅಥವಾ ಗಾಳಿಗೆ ಅಸಹಿಸ್ಥಿತಿ
- ಸದ್ಯದಲ್ಲೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಭೀತಿ
- ಕೋಪ, ಕೆರಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಖಿನ್ನತೆ
- ಅತಿಶಯವಾದ ನಡವಳಿಕೆ
- ಆ ನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೆ ಕತ್ತು ಮತ್ತು ಗಂಟಲಿನ ಸ್ನಾಯುಗಳ ಸೆಳೆತ ಉಂಟಾಗಬಹುದು
- ಖಾಯಿಲೆಯು ಸುಮಾರು ಎರಡು, ಮೂರು ದಿನಗಳದಾಗಿದ್ದು ತೀವ್ರ ನಿಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 5ರಿಂದ 6ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ತನಕ ಇರಬಹುದು

ಪ್ರ.10.ರೇಬೀಸ್ ರೋಗಿಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆಯೇ?

ರೇಬೀಸ್ ಉಂಟಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ. ರೋಗಿಯನ್ನು ಆರಾಮವಾಗಿ, ನೋವು ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚೇನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

- ಆರೈಕೆ ಮಾಡುವವರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಬಳಸಿ 'ವುದರ ಮೂಲಕ ಕಚ್ಚುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದರಗಳುಳ್ಳ ಅಂಗಗಳು (ಬಾಯಿ, ಮೂಗು, ಕಣ್ಣು) ಜೊಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.
- ರೋಗಿಯನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳಕಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಬೇಕು (ಉದಾ: ಜೋರಾದ ಸದ್ದು , ಚಳಿ/ ತಣ್ಣಗಿನ ಗಾಳಿ), ಇವುಗಳಿಂದ ಸನ್ನಿ ಅಥವಾ ಸ್ನಾಯು ಸೆಳೆತ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.



- ಮಂಪರು ಬರಿಸಲು 4ರಿಂದ 6ಗಂಟೆಗೊಮ್ಮೆಯಂತೆ ಡಯಜಿಪಾಂವ್ 10ಮಿ.ಗ್ರಾಂ, ಜೊತೆಗೆ ಕ್ಲೋರ್‌ಪ್ರೋಮಾಜಿನ್ 50-100 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪ ಧಮನಿಗೆ ಮಾರ್ಪಿನ್ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಸ್ನಾಯುಗಳ ಸೆಳತ ಹಾಗೂ ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು
- ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ನೀಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದರಿಂದ, ರಕ್ತನಾಳದ ಮೂಲಕ ದ್ರವಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು

ಪ್ರ.11. ರೇಬೀಸ್ ಮಾರಣಾಂತಿಕವೇ?

ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್ / ಪಾರಂಪರಿಕ ರೇಬೀಸ್ ವೈರಸ್‌ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾನವ ರೇಬೀಸ್ ಈಗಲೂ ಕೂಡ 100% ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಿದೆ, ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಲ್ಲ.

ಮಾನವ ರೇಬೀಸ್‌ನಿಂದ ಬದುಕುಳಿದವರು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಕೇವಲ ಏಳು ಮಂದಿ ಹಾಗೂ ಇವರಿಗೆ ಅತಿಯಾದ ಶುಶ್ರುಷಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಡೆಗಟ್ಟುವ/ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲೆ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರು, ಹಾಗೂ ಇದು ಅವರ ರೋಗದ ಪ್ರಗತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರಬಹುದು. ಬಾವಲಿಯ ಕಚ್ಚುವಿಕೆಯಿಂದಾದ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಾನವ ರೇಬೀಸ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಯು ಬದುಕುಳಿದಿದ್ದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಇದು ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್ ರೇಬೀಸ್ ವೈರಾಣುವಿನಿಂದ ಬಂದದ್ದಲ್ಲ

ಪ್ರ.12.ಕಚ್ಚಿದ ನಾಯಿ ಅಥವಾ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಹತ್ತು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಗಮನಿಸುವುದು ಸಮರ್ಥನೀಯವೇ?

ಇಲ್ಲ. ನಾಯಿ ಹಾಗೂ ಬೆಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೇಬೀಸ್ ಕಂಡುಬರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಶುರುಮಾಡ ಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಚ್ಚಿದ ನಾಯಿ/ ಬೆಕ್ಕನ್ನು 10 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಿಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುವಿಕೆಯ ನಂತರದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ಮುಂಚಿನ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ವಿಧಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕು, ಅಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಲಸಿಕೆಯು ಮುಂದೆ ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರೇಬೀಸ್ ಬರದಂತೆ ತಡೆಯುವಂತೆ.

ರೇಬೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಪ್ರ. 13. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ನಂತರ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕು ಅಥವಾ ರೇಬೀಸ್ ಬಾಧಿತ ಅಥವಾ ರೇಬೀಸ್ ಬಾಧಿತ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಪಿ.ಇ.ಪಿ ಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಿ.ಇ.ಪಿ ಅವಶ್ಯಕ

- ಕಚ್ಚಿದ ಗಾಯದಿಂದ ಚರ್ಮ ತರಚಿ, ಗಾಯದಿಂದ ರಕ್ತ ಒಸರುತ್ತಿದ್ದರೆ
- ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದರಗಳುಳ್ಳ ಅಂಗಗಳು (ಬಾಯಿ, ಮೂಗು, ಕಣ್ಣು) ಶಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಜೊಲ್ಲಿಗೆ
- ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೂ
- ಕಚ್ಚಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು
 - ಸಾಯಿಸಿದಾಗ
 - ನಿಗಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಾದಲ್ಲಿ
 - ಅಸಹಜ ಅಥವಾ ರೇಬೀಸ್ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ
 - ಶಂಕಿತ ಅಥವಾ ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮಿದುಳಿನ ಪದಾರ್ಥದ ಲ್ಯಾಬ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಪಾಸಿಟಿವ್ ಎಂದು ಬಂದಲ್ಲಿ

ಪ್ರ.14. ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿದ ನಾಯಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ, ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ?

ಇಲ್ಲ. ಆ ನಾಯಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆ ಲಸಿಕೆಯು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದೃಢೀಕರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಲಸಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವ ಪಿಇಪಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರ. 15. ಇಲಿ ಕಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಪಿ ಇ ಪಿ) ಅವಶ್ಯಕವೆ?

ಕೆಲವು ಏಷ್ಯಾ ದೇಶಗಳಿಂದ ಇಲಿಗಳಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಇದು ಅತೀ ವಿರಳ. ಮನೆ ಇಲಿಗಳು ಕಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಡು ಇಲಿಗಳು/ ದಂಶಕಗಳು ಕಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಮಂಜಸ.

ಪ್ರ. 16. ಬಾವಲಿ ಕಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿಯಿಂದ ಮಾನವರಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ಹರಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಿತ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿಗಳ ರೇಬೀಸ್ ವೈರಾಣುವಿನ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳಿರುವುದರ ಕುರಿತು ಧನಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರದಿಗಳಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಾವಲಿ ಕಚ್ಚಿದ ಗಾಯವನ್ನು ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಾವಲಿಗಳ ಜತೆ ಆಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರೋಗಪೀಡಿತ ಅಥವಾ ಸತ್ತ ಬಾವಲಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ಕೂಡ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರ.17. ರೇಬೀಸ್ ಸೋಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಪಿ ಇ ಪಿ) ಅವಶ್ಯಕವೇ?

ಇಲ್ಲ. ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ಬರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇಲ್ಲವೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾಧಾರಿತ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾಕ್ಷಿ / ಪುರಾವೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾಲಿನ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಪ್ರ.18. ರೇಬೀಸ್ ಸೋಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮಾಂಸದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ಬರಬಹುದೇ?

ರೇಬೀಸ್ ಸೋಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಹಸಿಮಾಂಸದ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಿಇಪಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಬೇಯಿಸಿದ ಮಾಂಸವು ರೇಬೀಸ್ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾಂಸದ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬಾರದು

ಪ್ರ.19. ಮಾನವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಇಲ್ಲ. ಮಾನವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಡೋಸ್ ಲಸಿಕೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅವು ಸೀಮಿತ ಅವಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರ.20. ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆಯೇ?

ಇಲ್ಲ. ಮಾನವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಎಲ್ಲಾ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳು ಸರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಡುತ್ತವೆ, ಅವೆಂದರೆ ಲಸಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿ, ವಿಷಕಾರಿ ಗುಣ, ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧತೆ. ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರ. 21. ರೇಬೀಸ್ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ?

ಪಶು ವೈದ್ಯರ ಅಥವಾ ಪಶು ನಿರೀಕ್ಷಕರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಸಾಕು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೆಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆಯಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು.

ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಲಸಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬೇಕು.

ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಅಥವಾ ಶಂಕಿತ ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಹಸು ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಗಳ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಮಾಂಸದ ಮಾರಾಟ ಅಥವಾ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಾರದು.



ಪ್ರ. 22. ಸಾಕು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ/ ಕ್ರಮ ಏನು?

ನಾಯಿ ಮರಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ನಾಯಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆದಾರರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧದ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿರಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಯಿಮರಿಗಳಿಗೆ ತಾಯಿಯಿಂದ, ಹುಟ್ಟಿನ ಮೊದಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ತನಕ ರೇಬೀಸ್ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳು ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ ಹೀಗಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿ ನಂತರ 9ನೆಯ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ತರುವಾಯ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ನಾಯಿ ಮತ್ತು ನಾಯಿ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ನೀಡುವ ಮುನ್ನ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಜಂತು ಹುಳುವಿನ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಕು ನಾಯಿಗಳು ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆಯೇ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು (ಮೂರನೆಯ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿ ನಂತರ 9ನೆಯ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ತರುವಾಯ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಬೂಸ್ಟರ್) ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮೊದಲ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು 2ನೆಯ ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು. ಮೊದಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೆಳೆದ/ ವಯಸ್ಕ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹಾಕಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪಶುವೈದ್ಯರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು.

(ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರಿಗೆ)

ಪ್ರ.1. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತವನ್ನು ಹೇಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದಲ್ಲಿ:

ಅ. ಗಾಯಗಳನ್ನು ಅತೀ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಬೂನು ಹಾಗೂ ನೀರಿನಿಂದ 10 ರಿಂದ 15 ನಿಮಿಷ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಸಾಬೂನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದರೆ ಸಾಕು. ಇದು ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧದ ಅತೀ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

ಬ. ಗಾಯಗಳನ್ನು 70% ಆಲ್ಕೊಹಾಲ್/ ಎಥಾನಾಲ್ ಅಥವಾ ಪಾವಿಡಾನ್-ಅಯೋಡಿನ್ ನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು.

ಕ. ಲಸಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ: ಉದಾ. ಡಿಪ್ಟೀರಿಯಾ, ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು ಅಥವಾ ಧನುರ್ವಾಯು (ಡಿಪಿಟಿ) ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಧನುರ್ವಾಯು ಚುಚ್ಚುಮದ್ದನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಡ. ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯದ ಸೋಂಕನ್ನು ತಡೆಯಲು ಆಂಟಿ ಮೈಕ್ರೋಬಿಯಲ್ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರ.2. ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬಾರದು?

ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಇವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು

ಅ. ಗಾಯವನ್ನು ಡ್ರೈಸಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಡೇಜಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಬಾರದು

ಬ. ಗಾಯವನ್ನು ಸೂಚರ್ (ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದು) ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ವೈರಾಣುವು ದೇಹದ ಒಳಹೋಗುವುದು ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ

- ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗಾಯಗಳಿಗೆ, ಇಮ್ಮುನೊ ಗ್ಲೋಬ್ಯುಲಿನ್ ಅನ್ನು ಸುತ್ತ ನೀಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು.
- ಮಾನವ ಮೂಲದ ರೇಬೀಸ್ ಇಮ್ಮುನೊ ಗ್ಲೋಬ್ಯುಲಿನ್ (ಎಚ್ ಆರ್ ಐ ಜಿ) ದುಬಾರಿ ಮತ್ತು ಸೀಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಅಶ್ವಗಳ ಮೂಲದ ರೇಬೀಸ್ ಇಮ್ಮುನೊ ಗ್ಲೋಬ್ಯುಲಿನ್ (ಇ ಆರ್ ಐ ಜಿ) ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಎಚ್ ಆರ್ ಐ ಜಿ ಗಿಂತ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ್ದಾಗಿದೆ.
- ಹೊಲಿಗೆಗಳು (ಸೂಚರ್ ಗಳು) ಸಡಿಲವಾಗಿದ್ದು ರಕ್ತದ ಒಸರುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಹೋಗುವಿಕೆಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡಬಾರದು. ಕಚ್ಚಿದ ಗಾಯಗಳನ್ನು ನಿಧಾನಿಸಿ ಹೊಲಿಯುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಸುರೂಪಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರಿತ ಅಂಶ.

ಪ್ರ. 3. ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಏನು?

ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರೇಬೀಸ್ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಾಲೋಚನೆ 2013 ರ ಅನ್ವಯ ರೇಬೀಸ್ ಅಪಾಯವನ್ನು, ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ವರ್ಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಟೇಬಲ್ 1 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಟೇಬಲ್ 1: ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ವರ್ಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಪಿ ಇ ಪಿ) ಸೂಚನೆಗಳು.¹

ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ವರ್ಗ	ಶಂಕಿತ ಅಥವಾ ಧೃಡೀಕೃತ ರೇಬೀಸ್ ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿ ^೧ ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ರೀತಿ ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಡಿಸಲು ಪ್ರಾಣಿಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ	ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ರೇಬೀಸ್ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಪಿ ಇ ಪಿ)
೧	ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ತಿನ್ನಿಸುವುದು, ರೇಬೀಸ್ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಥವಾ ರೋಗಿಯ ವಿಸರ್ಜಿತ ಅಥವಾ ಸ್ರವಿಸಿದ ದ್ರವಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದ / ಅಖಂಡ ಚರ್ಮವು ಒಡ್ಡಲ್ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ	ನಂಬಬಹುದಾದ ಕೇಸ್ ಹಿಸ್ಟರಿ ಸಿಕ್ಕ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ
೨	ರಕ್ತ ಸೋರದ ಸಣ್ಣ ತರಚು ಗಾಯಗಳು ಅಥವಾ ಛೇದಿತ ಚರ್ಮವನ್ನು ರೇಬೀಸ್ ಪ್ರಾಣಿಯು ನೆಕ್ಕಿದಾಗ	ತಕ್ಷಣ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ^೨ . ಪ್ರಾಣಿಯು ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ನಿಗಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ^೩ ಅಥವಾ ನಂಜಕಸ್ಥ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ಧಾರಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ರೇಬೀಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಧೃಢಗೊಂಡ ಮೇಲೆ
೩	ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಮವನ್ನು ಛೇದಿಸಿ ಮಾಡುವ ಕಙ್ಕಿದ ಗಾಯಗಳು ^೪ , ಅಥವಾ ಪರಚುಗಾಯಗಳು ಮ್ಯುಕಸ್ ಪದರವು ಜೊಲ್ಲಿನಿಂದ (ನೆಕ್ಕಿದಾಗ) ಕಲುಷಿತ ಗೊಂಡಾಗ ಬಾವಲಿಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ^೫	ತಕ್ಷಣ ರೇಬೀಸ್ ಇಮ್ಯೂನೊ ಗ್ಲೋಬ್ಯೂಲಿನ್ ಹಾಗೂ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಮೊದಲ ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್ ಡೋಸ್‌ನ ೭ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ರೇಬೀಸ್ ಇಮ್ಯೂನೊ ಗ್ಲೋಬ್ಯೂಲಿನ್‌ಅನ್ನು ನೀಡಬಹುದು

1. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (2013) ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರೇಬೀಸ್ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವರದಿಯ ಸರಣಿ 982. ಎರಡನೆಯ ವರದಿ. ಜಿನಿವಾ

- ಅ. ದಂಶಕಗಳಿಗೆ, ಮೊಲಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡುವಿಕೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೇಬೀಸ್ ಪಿಇಪಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ
- ಬ. ರೇಬೀಸ್ ಅಪಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ನೋಡಲು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ನಾಯಿ ಅಥವಾ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ನಿಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬಹುದು.
- ಕ. ಈ ನಿಗಾವಣೆಯ ಅವಧಿ ಕೇವಲ ನಾಯಿ ಹಾಗೂ ಬೆಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಳಿವಿನಂಚಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದಾದಂತಹ ಅಥವಾ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಗದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೇಬೀಸ್ ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಶಂಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ಸಾಧು ಮತ್ತು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ದಯಾಮರಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.
- ಡ. ತಲೆ, ಕತ್ತು, ಮುಖ, ಕೈಗಳು ಹಾಗೂ ಗುಪ್ತಾಂಗಗಳಿಗೆ ಆದ ಗಾಯಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ನರಸಾಂದ್ರತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವರ್ಗ 3 ಒಡ್ಡುವಿಕೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
- ಇ. ಮಾನವ ಹಾಗೂ ಬಾವಲಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಿಇಪಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರ.4. ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೊದಲು ಅದರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ಹೇಗೆ ಶೇಖರಿಸಿಡಬೇಕು.

ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳು ಶೈತ್ಯೀಕರಿಸಿ ಒಣಗಿಸಿರುವಂತಹವು. ಇದರಿಂದ ಅದರ ಬಾಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಲಸಿಕೆಯಿರುವ ಸೀಸೆಯನ್ನು ತಂಪಾಗಿರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ 2 ಮತ್ತು 8 ಡಿಗ್ರಿಗಳ ನಡುವೆ ಶೇಖರಿಸಿಡಬೇಕು. ಸಿಂಗಲ್ ಡೋಸ್ ಲಸಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಡೈಲ್ಯುಟ್ ನೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಳಸಬೇಕು. ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಾದಲ್ಲಿ, 2 ಮತ್ತು 8 ಡಿಗ್ರಿಗಳ ನಡುವೆ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಆರು ಘಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಬಳಸಬೇಕು.

ಪ್ರ.5. ಗರ್ಭಿಣಿ ಅಥವಾ ಹಾಲುಣಿಸುವ ತಾಯಿಗೆ, ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಧಸ್ಸು ನೀಡಬಹುದೇ?

ಹೌದು. ಎಲ್ಲಾ ನವ/ ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾದ, ಸುರಕ್ಷಿತ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಬಲವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಿಣಿ ಅಥವಾ ಹಾಲುಣಿಸುವ ತಾಯಿಗೆ, ನೀಡಬಹುದು. ಅದು ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭ್ರೂಣದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಹಾಲುಡಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎದೆಹಾಲುಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಶಿಶುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ರೇಬೀಸ್ ವೈರಾಣುವು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಜರಾಯುವಿನ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ದಾಟಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಶಿಶುಗಳು ಸಿಸೇರಿಯನ್ ಮೂಲಕ ಜನಿಸಿವೆ.

ಪ್ರ.6. ರೇಬೀಸ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ/ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೂಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು
ಅ. ಅಂಗಾಂಶ ಕೃಷಿ ಮೂಲ
ಬ. ಎಂಬ್ರಿಯೋನೇಟೆಡ್ ಮೊಟ್ಟೆ ಮೂಲ
ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳು ಮಾನವ ಡಿಪ್ಲಾಯಿಡ್ ಸೆಲ್ ಲಸಿಕೆ, ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ವೆರೊ ಸೆಲ್ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ, ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ಚಿಕ್ - ಎಂಬ್ರಿಯೋ ಸೆಲ್ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ಡೆಕ್ - ಎಂಬ್ರಿಯೋ ಸೆಲ್ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ.
ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ದೇಶಗಳನ್ನು ಮಿತವ್ಯಯಕರವಾದ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಇಂಟ್ರಾಡರ್ಮಲ್ (ಐಡಿ) ರೆಜಿಮನ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ, ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ.

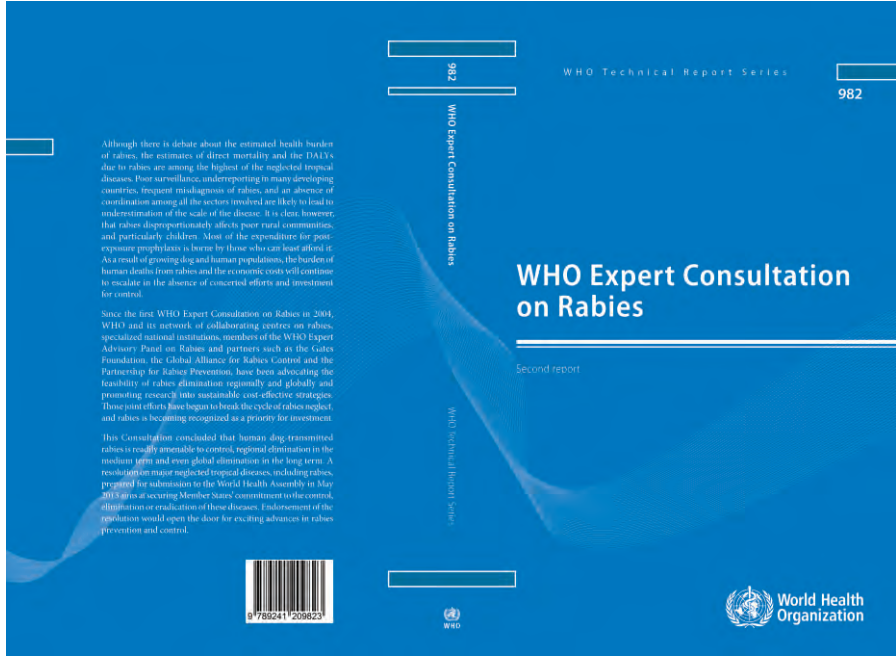
ಪ್ರ.7. ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅನುಕೂಲಗಳು ಯಾವುವು?

ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆ. ರೇಬೀಸ್ ರೋಗದ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಇನ್ ಕ್ಯುಬೇಷನ್ ಅವಧಿಯನ್ನು (ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸುವ ವರೆಗಿನ ರೋಗದ ಸುಪ್ತ ಅವಧಿ) ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಈ ಲಸಿಕೆಗಳು ಫ್ರೀಜ್ ಡ್ರೈಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಶೇಖರಿಸಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಈ ಲಸಿಕೆಗಳು ಡಿಸ್‌ಪೋಸಬಲ್ (ಬಳಸಿ ಬಿಸಾಡುವ) ಸಿರಿಂಜ್ ಮತ್ತು ಡೈಲ್ಯುವೆಂಟ್ ಗಳೊಂದಿಗೆ ವಯಲ್ ಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಸ್ನಾಯು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಈ ಲಸಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ರೇಬೀಸ್ ಅಪಾಯವಿರುವ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ (ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರು) ಪಿಇಪಿ ಯಾಗಿ (ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ರೋಗ ನಿರೋಧಿ ಕ್ರಮ) ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಿ ಕಡಿತದ ನಂತರವೂ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ನಂತರದ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೆಮೊರಿ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ (ಬೂಸ್ಟರ್) ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ತ್ವರಿತ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರ.8. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳು ಯಾವುವು?

ಸ್ನಾಯುವಿನೊಳಗೆ ನೀಡುವಂತಹ, (ಐ.ಎಂ) ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪೂರ್ವ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಂತಹ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಲ್ಪಡುವ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ನೀಡಲ್ಪಡುವ ಐಡಿ ಮಾರ್ಗದ (ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ನೀಡುವ) ಮೂಲಕ ನೀಡುವಂತಹ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಲಸಿಕೆಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಔಷಧೀಯ ಕಂಪೆನಿ/ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರೀ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ



ಪ್ರ.9. ರೇಬೀಸ್ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ರೋಗನಿರೋಧಕ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಏನು?

ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವಿಕೆಗೆ ಮುನ್ನ ಅಥವಾ ನಂತರ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಲಸಿಕಾ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಅ. ರೇಬೀಸ್ ಒಡ್ಡುವಿಕೆಗೆ ಮುನ್ನದ ಲಸಿಕಾ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ

ಅಂತಃ ಸ್ನಾಯು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಸಿಕೆಯ ಡೋಸ್ ಅನ್ನು ದಿನ 0, 7, 21 ಅಥವಾ 28 ರಂದು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚರ್ಮಕ್ಕೆ (ಚರ್ಮದ ಪದರೊಳಗೆ) 0.1 ಮಿಲಿ ಯನ್ನು ದಿನ 0, 7 ಮತ್ತು 21 ಅಥವಾ 28ರಂದು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಲಸಿಕೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ರೇಬೀಸ್ ಒಡ್ಡುವಿಕೆಗೆ ಮುನ್ನ ಲಸಿಕೆ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತೆರೆದ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯ ವಯಲ್ ಗಳನ್ನು 6 ಗಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ದಿನ 0 ಎಂದರೆ ಲಸಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲ ದಿನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ರೇಬೀಸ್ ಒಡ್ಡುವಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾದ ದಿನವೇ ಆಗಿರಬೇಕಲ್ಲ.

ಬ. . ರೇಬೀಸ್ ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ನಂತರದ ಲಸಿಕಾ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ

ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಗೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿವೆ.

ಐದು / ನಾಲ್ಕು ಡೋಸ್‌ಗಳ ಅಂತಃ ಸ್ನಾಯು ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ (ಎಸ್ಸೆನ್ ರೆಜಿಮನ್)

ದಿನ 0, 3, 7, 14 ಮತ್ತು 28 ನೆಯ ದಿನಗಳಂದು ಲಸಿಕೆಯ ಒಂದು ಡೋಸ್ ಅನ್ನು ಅಂತಃ ಸ್ನಾಯು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ತೋಳಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ (ಡೆಲ್ಟಾಯ್ಡ್) ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೊರತೊಡೆಯ ಸ್ನಾಯುವಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. (ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ). ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ರೇಬೀಸ್ ಕುಂಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ ಲಸಿಕೆಯ ಹೀರುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಖಚಿತತೆಯಿಲ್ಲ.

ನಿಗದಿತ ಐದು ಡೋಸ್ ಗಳ ಲಸಿಕಾ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿತೆ ಮಾಡಿ (ನಾಲ್ಕು ಡೋಸ್ ಗಳ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ) ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ನಂತರದ ಪಿಇಪಿ ಗೆ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಡಿಸೀಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರಿವೆಂಷನ್ ಅಟ್ಲಾಂಟಿ, ಯುಎಸ್‌ಎ ಇವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಭಾಗಶಃ ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ.

ನಾಲ್ಕು ಡೋಸ್ ಲಸಿಕೆ ಹಾಗೂ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು ಜೊತೆಯಾಗಿ ನೀಡುವುದರಿಂದ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಐದನೇ ಡೋಸ್ ನ ಲಸಿಕೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಕರ ಫಲಿತಾಂಶವೇನು ಇಲ್ಲ.

(<http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/rr5902a1.htm>)

ಪೂರ್ತಿ ಎಸ್ಸೆನ್ ರೆಜಿಮನ್ (ಐದು ಭೇಟಿಗಳು/ ಮೇಧಸ್ಸಿನ ಜೊತೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆ)

ದಿನ 0, 3, 7, 14 ಹಾಗೂ 28 ಗಳಂದು ತಲಾ ಒಂದು ಡೋಸ್ ಅಂತಃಸ್ನಾಯು

ಸಂಕುಚಿತ ಎಸ್ಸೆನ್ ರೆಜಿಮನ್ (ಆರ್ ಐ ಜಿ ಜೊತೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕು ಭೇಟಿಗಳು / ನಾಲ್ಕು ಡೋಸ್) ದಿನ 0, 3, 7 ಹಾಗೂ 14 ನೆಯ ದಿನದಂದು ತಲಾ ಒಂದು ಡೋಸ್.

ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಐದು ಡೋಸ್ ಗಳ ಅಂತಃಸ್ನಾಯು ರೆಜಿಮನ್ ನ ರೇಬೀಸ್ ಪಿಇಪಿ ನೀಡಬೇಕು . ಮೊದಲ ಡೋಸ್ ಅನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿನ 0 ಎಂದರೆ ಲಸಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲ ದಿನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ರೇಬೀಸ್ ಒಡ್ಡುವಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾದ ದಿನವೇ ಆಗಿರಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಝಗ್ಲೆಬ್ ರೆಜಿಮನ್ ನಾಲ್ಕು ಡೋಸ್ / ಮೂರು ಭೇಟಿಗಳ (2-1-1) ರೆಜಿಮನ್

ಲಸಿಕೆಯ ಒಂದು ಡೋಸ್ ಅನ್ನು ಎಡ ತೋಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಡೋಸ್ ಬಲ ತೋಳಿಗೆ (ಮೇಲ್ಭಾಗ, ಡೆಲ್ಟಾಯ್ಡ್ ಭಾಗಕ್ಕೆ) ದಿನ 0 ರಂದು, ತರುವಾಯ ಒಂದು ಡೋಸ್ ತೋಳಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಡೆಲ್ಟಾಯ್ಡ್ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದಿನ 7 ಹಾಗೂ 21 ರಂದು ನೀಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ಭೇಟಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಒಂದು ಡೋಸ್ ಅನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಧುನೀಕರಿಸಿದ ಥಾಯ್ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ರೆಜಿಮೆನ್/ ಎರಡು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಐ ಡಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ (2-2-2-0-2) ತಲಾ ಒಂದು ಡೋಸ್ (0.1 ಮಿಲಿ) ಎರಡು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ತೋಳಿಗೆ (ಡೆಲ್ಟಾಯ್ಡ್ ಭಾಗಕ್ಕೆ). ಈ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಲಸಿಕಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಆರೋಗ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೇ ನೀಡಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರ.10.ಯಾವುದೇ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯ ಇಂಟ್ರಾಡರ್ಮಲ್ ಪಿಇಪಿ ಇಂಟ್ರಾಡರ್ಮಲ್ ರೆಜಿಮೆನ್ ಇವೆಯೇ?

ಪಿಇಪಿ ಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಸಿಕೆಗೆ ರೋಗಿಯ ಅನುಸರಣಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ದೇಹದ ನಾಲ್ಕು ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ನೀಡುವಂತಹ (4-4-4) ದಿನ 0, 3 ಹಾಗೂ 7 ರಂದು ನೀಡುವ ಥಾಯ್ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ (ಟಿಆರ್‌ಸಿ) ರೆಜಿಮೆನ್ ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತಹ ರೆಜಿಮೆನ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಫಲಿತಾಂಶ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವಿನ್ಯಾಸದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರ.11.ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ?

ಎಲ್ಲಾ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳು ಐಎಂ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಡೋಸ್ ಶೀಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಇವನ್ನು ಡೆಲ್ಟಾಯ್ಡ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ (ತೋಳಿನ ಬಳಿ, ಭುಜಕ್ಕೆ) ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತೊಡೆಯ ಸ್ನಾಯುವಿಗೆ ಹೊರಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕು. (ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ) ಇತರ ಲಸಿಕೆಗಳಂತೆಯೇ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನಿತಂಬ ಸ್ನಾಯು (ಪೃಷ್ಠ)ವಿಗೆ ನೀಡಬಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ ಕೊಬ್ಬಿನ (ಎಡಿಪೋಸ್) ಅಂಗಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಲಸಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಹೀರುವಿಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ.

- ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಐಎಂ ಅಥವಾ ಐಡಿ ಡೋಸ್ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಎಚ್‌ಡಿಸಿವಿ, ಪಿವಿಆರ್‌ವಿ,ಪಿಸಿಇಸಿವಿ ಅಥವಾ ಪಿಡಿಇವಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ಲಸಿಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಸಲು ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ.
- ಐಡಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಪಿವಿಆರ್‌ವಿ,ಪಿಸಿಇಸಿವಿ ಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಐಎಂ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು.
- ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ಲೋರೊಕ್ವಿನ್ ಬಳಸುವ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಐಡಿ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕರಣಗಳ ಉತ್ತತಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಐಎಂ ಮಾರ್ಗದ ಮುಖಾಂತರ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು/ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರ.12.ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಗೆ ನಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಸಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸ ಬೇಕೆ?

ಇಲ್ಲ. ಲಸಿಕೆಗೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಕನಿಷ್ಠ ಶಕ್ತಿ 2.5 ಐ.ಯು ಒಂದು ಐ.ಎಂ ಡೋಸ್‌ಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣ ದೇಹದ ಒಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಐ.ಡಿ ಡೋಸ್‌ಗೆ, 0.1 ಮಿ. ಲಿ.



ಪ್ರ.13.ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಲಸಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ? ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ನೀಡುವ (ಐ.ಡಿ/ ಲಸಿಕೆಯು ದೇಹದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ (ತೋಳಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗ, ಹೊರ ತೊಡೆ, ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗಗಳಿಗೆ (ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆ) ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಲಸಿಕಾ ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಇದು ತತ್ ಕ್ಷಣದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ರಕ್ಷಣಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಲಸಿಕೆಯಿಂದಲೇ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಎಂಟು ಜಾಗ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಜಾಗದ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಲಸಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ಎರಡು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಐ.ಡಿ ವಿಧಾನದಿಂದ ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ವಿಧಾನವು ಉಪಯೋಗಿ ಸ್ನೇಹಿ ಹಾಗೂ ಮಿತವ್ಯಯಿ ಕರವಾಗಿದೆ. ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯು ಸ್ನಾಯುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಲಸಿಕೆಯಷ್ಟೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ರೇಬೀಸ್ ಪ್ರತಿಜನಕವನ್ನು ಚರ್ಮದ ಕೆಳ ಪದರಕ್ಕೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ , ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚೋದಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಚರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಜನಕವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಕೋಶಗಳು ಸ್ನಾಯುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರ.14. ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು (RIG) ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು?

- ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು ಒಂದು ಜೈವಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧವಾದ ರೇಬೀಸ್ ಪ್ರತಿಕಣಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ನೀಡಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ರೋಗಿಯ ಸ್ವಂತ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಲಸಿಕೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಪ್ರತಿಕಣಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ತನಕದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು ಮನುಷ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ಮೂಲದ್ದಾಗಿರಬಹುದು.

- ಕುದುರೆ ಮೂಲದ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು
- ಮನುಷ್ಯ ಮೂಲದ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು
- ಪ್ರಮಾಣದ (dose) ದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ.
- ಕುದುರೆ ಮೂಲದ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು - 40 ಐ.ಯು/ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ದೇಹದ ತೂಕಕ್ಕೆನುಗುಣವಾಗಿ (ಗರಿಷ್ಠ 3000 ಐ.ಯು)
- ಮನುಷ್ಯ ಮೂಲದ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು 20 ಐ.ಯು/ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ದೇಹದ ತೂಕಕ್ಕೆನುಗುಣವಾಗಿ (ಗರಿಷ್ಠ 1500 ಐ.ಯು)
- ಎಲ್ಲಾ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರವರ್ಗದ ಕಚ್ಚುವಿಕೆಗೆ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ತತ್ ಕ್ಷಣವೇ ನೀಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮೇಧಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಾಯದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುತ್ತ ಅಂತರ್ವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಿದ್ದು ಮಿಗಿತಗೊಂಡಲ್ಲಿ , ಉಳಿದ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು (ಉಳಿದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ) ಅಂತಃಸ್ನಾಯು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೊರತೊಡೆ ಭಾಗ ಅಥವಾ ತೋಳಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು. ತದನಂತರ ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಅದೇ ದಿನ ನೀಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಆದರೆ ಮೇಧಸ್ಸು ನೀಡಿದ ಭಾಗದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕು. (ಉದಾ ಬಲ ತೋಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಡ ತೋಳಿಗೆ ಮೇಧಸ್ಸು ಅಥವಾ ಅದಲು ಬದಲು)
- ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಮೇಧಸ್ಸಿನ ಸರಬರಾಜು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧದ ಮೊನೊಕ್ಲೋನಲ್ ಪ್ರತಿಕರಣಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸಿನ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಹಿಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು.

ಪ್ರ.15.ಕುದುರೆ ಮೂಲದ ಮೇಧಸ್ಸು (ಈಆರ್ ಐಜಿ) ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಚರ್ಮದ ಸಂವೇದನಾ (sensitivity) ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ?

ಈಗ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಕುದುರೆ ಮೂಲದ ಮೇಧಸ್ಸು ಅತ್ಯಂತ ಶುದ್ಧೀಕರಣಗೊಂಡ ಸರಕುಗಳಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳಿಂದೂಟಾಗುವ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಕುದುರೆ ಮೂಲದ ಮೇಧಸ್ಸು ನೀಡುವ ಮುನ್ನದ ಚರ್ಮ ಸಂವೇದನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬುನಾದಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಊಹೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಯಾವುದಾದರೂ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡಲೇಬೇಕಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ವೈದ್ಯರು, ಅಪರೂಪವಾದ ಆದರೆ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ತೀವ್ರತರವಾದಯ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆ (anaphylaxis) ಯ ಆರೈಕೆಗೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೂ ಕೆಲವು ತಯಾರಕರು ಕುದುರೆ ಮೂಲದ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡುವ ಮುನ್ನ ಚರ್ಮ ಸಂವೇದನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ತೀವ್ರತರವಾದ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆ (anaphylaxis) ಯು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಯಾವುದೇ ವಾಯಿದೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರ.16.ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಮೇಧಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುವು?

- ಮೇಧಸ್ಸು ನೀಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ತುರ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಔಷಧಗಳು ಹಾಗೂ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರಬೇಕು.



- ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್ ನಿಂದ ಹೊರತೆಗೆದ ಮೇಧಸ್ಸಿನ ಶೀಷೆ (ತುಚಿಟಿ/) ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ (ಕೋಣೆಯ /ದೇಹದ ತಾಪಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಲು)
- ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮೊದಲು ನೀಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆದರೆ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಲಸಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ 7 ದಿನಗಳ ನಂತರ ನೀಡಬಾರದು ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಭಾವ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರತಿಕರಣಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ದಮನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಲಸಿಕೆ ನೀಡಿದ ಸಿರಿಂಜಿನಿಂದಲೇ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡಬಾರದು ಅಥವಾ ಲಸಿಕೆ ನೀಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡಬಾರದು.
- ಕಚ್ಚಿದ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ಅಂತರ್ವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ನೀಡುವಾಗ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನರಗಳಿಗಾಗಲಿ ಚುಚ್ಚುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ದೇಹರಚನೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡುವ ಶಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಬೆರಳುಗಳ ತುದಿಗೆ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದರೆ (compartment syndrome) ಅನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು*
- ನಾಯಿ ಕಡಿತದಿಂದ ಹಲವಾರು ಗಾಯಗಳಾದ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ನೀಡಲು ಮೇಧಸ್ಸಿನ ಪರಿಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರೈಲ್ ನಾರ್ಮಲ್ ನಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಸಾರಗುಂದಿಸಿ (ಜುಟಣಣಜ) ನೀಡ ಬೇಕು. ಕುದುರೆ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮೊದಲು, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ನಿಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.
- ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡಬಾರದು.
- ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು ಮತ್ತು ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ನೀಡಲು ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

*ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ ಆಗಿರುವ ದೇಹದ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾಗಕ್ಕೆ (ಉದಾ: ಬೆರಳುಗಳು, ಇತರೆ) ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೇಧಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡದ ಹೆಚ್ಚುವಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳಾದ ನೋವು, ಜಾಗದ ಬಿಳುಪೇರುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ಯಾರಿಸ್ತೀಸಿಯ (ಮುಳ್ಳಿನಿಂದ ಚುಚ್ಚಿದಂತಾಗುವುದು) ಆಗಬಹುದು.

ಪ್ರ.17.ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಕರಣಗಳ ಪರಿಷ್ಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ?

ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ/ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಅನುಮೋದಿತ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾ: ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿರುವ ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಡವಾಗಿ ಲಸಿಕೆ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪದೇ ಪದೇ ರೇಬೀಸ್ ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಡ್ಡುವಿಕೆ ಹೊಂದುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಪ್ರತಿಕರಣಗಳ ಪರಿಷ್ಕೆಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಗಾಯಗಳ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು.

ಪ್ರ.18.ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇವೆಯೇ?

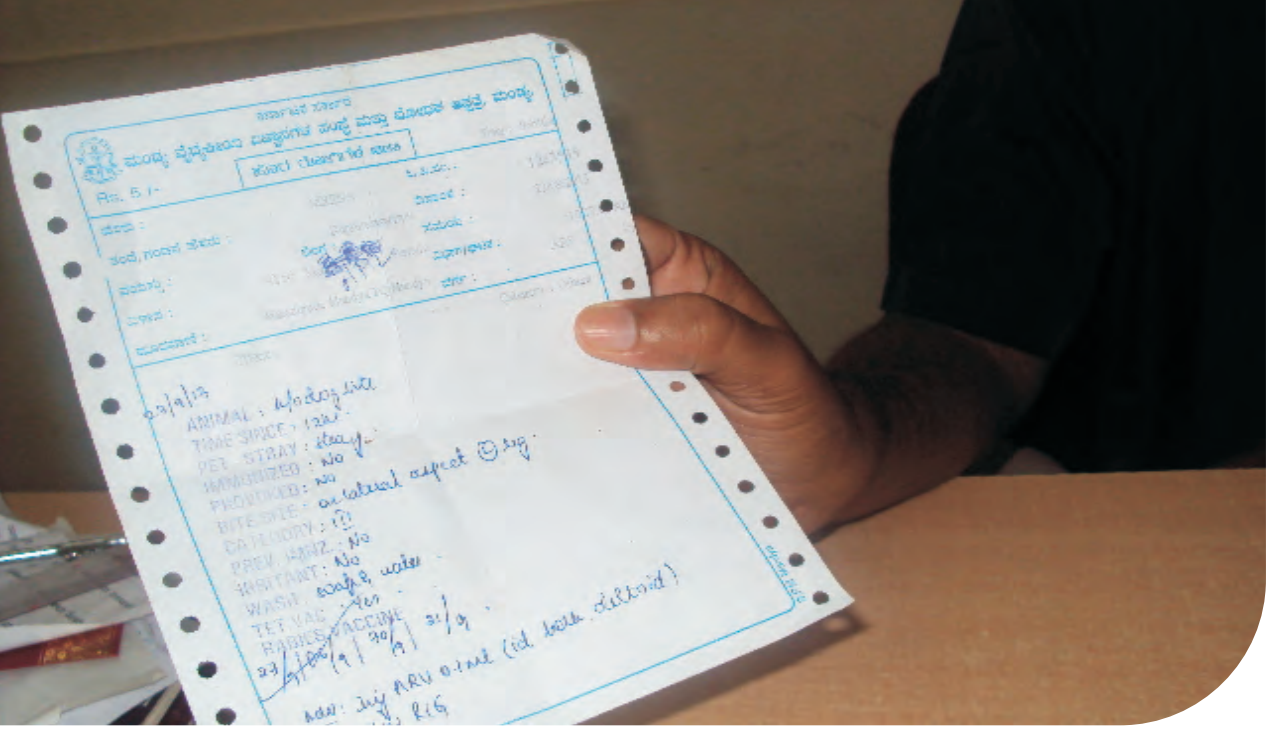
ಲಸಿಕೆ ನೀಡಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕೆಂಪಾಗುವಿಕೆ, ಉರಿ ಹಾಗೂ ಊತದಂತಹ, ಸೌಮ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಲೆನೋವು, ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಇನ್ಫ್ಲ್ಯೂಯೆಂಜಾ ತರಹದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಕೆಲವು ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದು ತನ್ನಂತಾನೆ ಶಮನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಔಷಧೋಪಚಾರದ ಅಗತ್ಯ ಬೀಳಬಹುದು. ಲಸಿಕೆ ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ಸೌಮ್ಯವಾದ ದೇಹಾದ್ಯಂತದ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳಾದರೂ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಹೇಳಬೇಕು.

ಪ್ರ.19.ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಔಷಧಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆಯೇ?

ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಂದಿಸುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಗಳ ಬಳಕೆ (ಕ್ಲೋರೋಕ್ವಿನ್, ಸ್ಪಿರಾಯ್ಡ್, ಹಾಗೂ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಔಷಧಿಗಳು) ನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧಗಳ ಬಳಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರೋಗಿಯ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಐ.ಎಂ (ಸ್ನಾಯುವಿನೋಳಗೆ ನೀಡುವ) ರೆಜಿಮೆನ್ ಬಳಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಚ್ಚಿದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಆರ್ ಐ ಜಿ (ಮೇಧಸ್ಸು) ಯನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ನೀಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥ ರೋಗಿಗಳ ಪ್ರತಿಕರಣಗಳ ಮೊತ್ತ/ ಸಂಖ್ಯೆ/ (ಟೈಟರ್) ವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು /ಮಾನಿಟರ್. ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರ.20.ಚಿಕಿತ್ಸಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಂದು ರೀತಿಯ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದು ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಚುಚ್ಚುಮದ್ದುಗಳಿಗೆ/ ಡೋಸ್ ಗಳಿಗೆ ಅದೇ/ ಆ ರೀತಿಯ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಂಪನಿಯ/ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ ಅಥವಾ ಲಸಿಕಾ ಮಾರ್ಗದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆ (ಅಂತಃಸ್ನಾಯು ಅಥವಾ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ) ಐ.ಎಂ ನಿಂದ ಐ.ಡಿ ಗೆ?



ಅದೇ ರೀತಿಯ ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಪಿಇಪಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಿಇಪಿ ನಡುವೆ ಲಸಿಕಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಐ.ಎಂ ನಿಂದ ಐ.ಡಿ ಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಲಸಿಕೆಯ ರೋಗಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರ.21. ರೇಬೀಸ್ ವಿರೋಧಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಫಲವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ?

ಪಿಇಪಿ ಪಡೆದ ನಂತರವೂ/ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ ಹಾಗೂ ಕಾರಣವು ರೋಗಿಯ ಉದಾಸೀನತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರವರ್ಗ 3 ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಥವಾ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯ ಅನುಸಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೋಗನಿರೋಧಕಶಕ್ತಿ ಕುಂಠಿತವಾದ ಸಂದರ್ಭ ಉದಾಹರಣೆ ಹೆಚ್.ಐ.ವಿ/ ಏಡ್ಸ್, ಸಿರೋಸಿಸ್ ಅಥವಾ ಕ್ಲೋರೋಕ್ವಿನ್, ಸ್ಪೀರಾಯ್ಡ್ ಅಥವಾ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ವಿರೋಧಿ ಔಷಧಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಕಾರಣ ನೀಡಲಾಗದಂತಹ ವೈಫಲ್ಯವಾಗುವ ದಾಖಲಾಗಿವೆ.

ಪ್ರ.22. ಈ ಮೊದಲು ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡಿತಕ್ಕೊಳಗಾದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ನೀಡಬೇಕಾದ ಲಸಿಕಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಏನು?

ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮುಂಚೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಆಧುನಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ (ಪ್ರೀ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋಷರ್ ಅಥವಾ ಪೋಸ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋಷರ್

ಲಸಿಕಾ ವಿಧಾನವಾಗಿ) ಸ್ನಾಯು ಅಥವಾ ಚರ್ಮಕ್ಕಾಗಲಿ, ಕೇವಲ ಎರಡು ಬಾರಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ದಿನ 0 ಹಾಗೂ ದಿನ 3 ರಂದು (ಆದರೆ ನರ ಅಂಗಾಂಶ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು)

• ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ರೋಗನಿರೋಧಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಎರಡು ಅನುಕೂಲಗಳಿರುತ್ತವೆ

- ವರ್ಗ 3 ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯಾದರೂ ಕೂಡ (ರಕ್ತ ಬಂದ ಗಾಯವಾದರೂ ಕೂಡ) ರೇಬೀಸ್ ಮೇಧಸ್ಸನ್ನು ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ,
- ಪ್ರೀ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಮೆಮೊರಿ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಬೂಸ್ಟರ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ತ್ವರಿತ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪೋಷಕರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ನಾಯಿ ಕಡಿತ ಹಾಗೂ ವರ್ಗ 3 ಒಡ್ಡುವಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.

ರೇಬೀಸ್ ಮಾನವರಿಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಅತೀ ಹಳೆಯದಾದ ಖಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಹಾಗೂ ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಪಾಯ. ರೇಬೀಸ್ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಶುರುವಾದ ನಂತರ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ “ರೇಬೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು” ರೇಬೀಸ್ ರೋಗದ ಕುರಿತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಲಾಗುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ, ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥ ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಿತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಪ್ರಾಣಿಕಡಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಲ್ಲಿ:

- ಗಾಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸೋಪು ಸಾಬೂನು ಹಾಗೂ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ರಭಸದಿಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 10 - 15 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಸೋಪು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಇದೇ ರೇಬೀಸ್ ವಿರುದ್ಧದ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
- ಗಾಯಗಳನ್ನು 70% ಆಲ್ಕೊಹಾಲ್/ಎಥನಾಲ್ ಅಥವಾ ಪಾವಿಡಾನ್-ಅಯೋಡಿನ್ ನಿಂದ (ಇದ್ದಲ್ಲಿ) ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುಚಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ - ಆರೈಕೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು

ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಸೋಂಕು ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು” ಡೌನ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವೆಬ್ ಸೈಟ್ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ

http://www.searo.who.int/about/administration_structure/cds/en/index.html



ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿ, ಆಗ್ನೇಯ-ಏಷ್ಯಾ,
ಇಂದ್ರ ಪ್ರಸ್ಥ್ ಎಸ್ಟೇಟ್,
ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮಾರ್ಗ,
ದೆಹಲಿ - 110002, ಭಾರತ
www.searo.who.int